

अनुसूची-४

(संघीय सहकारी नियमावली, २०७५ को नियम ६ को उपनियम (३) को खण्ड (ख) सँग सम्बन्धित)

संस्थाको व्यावसायिक कार्ययोजना

संस्थाको नाम : सहकारी संस्था लिमिटेड ।

ठेगाना : ।

प्रकाशक

बेथानचोक गाउँपालिका
बागमती प्रदेश, काभ्रेपलाञ्चोक
नेपाल

अनुसूची-४

(संघीय सहकारी नियमावली, २०७५ को नियम ६ को उपनियम (३) को खण्ड (ख) सँग सम्बन्धित)

.....सहकारी संस्थाको व्यवसायिक कार्ययोजना

संस्थाको नाम: सहकारी संस्था लिमिटेड ।

ठेगाना: ।

क. उद्देश्यहरु :

सदस्यहरुको आर्थिक, सामाजिक तथा साँस्कृतिक विकासका लागि संस्थाको देहायमा उल्लेख भए बमोजिमको उद्देश्यहरु हुनेछन् :

- (१) संस्थामा संलग्न सदस्यहरुमा मितव्ययिताको भावना जागृत गराई नियमित बचत गर्ने बानीको विकास गर्ने ।
- (२) सदस्यहरुको व्यक्तिगत एवं सामूहिक क्षमता अभिवृद्धि गरी स्वावलम्बी एवं आत्मनिर्भर समाजको निर्माणमा योगदान पुर्याउने ।
- (३) सदस्यहरुको प्राथमिक आवश्यकता र आयआर्जन क्षमताको पहिचान गरी उत्पादनशील र आयमूलक क्षेत्रमा सदस्यहरु मार्फत लगानी प्रवर्द्धन गरी छरिएर रहेको राष्ट्रिय पूँजिको उपयोग बढाउने ।
- (४) सदस्यहरुको दैनिक जीवनका विविध क्षेत्रमा संस्थागत सहयोग पुर्याउने खालका सेवामूलक कार्यक्रमहरु संचालन गरी सहकारिताको महत्व स्थापित हुने काम समूदायमा प्रदर्शित गर्ने ।

ख. कार्यहरु :

- (१) सदस्यहरुबाट स्वीकृत नीति अनुसार बचत संकलन गर्ने ।
- (२) सदस्यहरुलाई स्वीकृत नीति अनुसार ऋण लगानी गर्ने ।
- (३) प्रचलित सहकारी ऐन बमोजिम संस्थाको शेयर विक्री गर्ने ।
- (४) सहकारी ऐन, नियमावली र विनियमको अधीनमा रही अन्य संघ-संस्थाबाट ऋण लिने ।
- (५) सहकारिता वारे सदस्यहरुको चेतना जगाउने क्रियाकलाप संचालन गर्ने ।
- (६) सदस्यहरुलाई सीपमूलक तालिमको अवसर प्रदान गरी व्यवसायिक सीप अभिवृद्धि गर्ने
- (७) शिक्षा, स्वास्थ्य, आवास, यातायात, कृषि, उद्योग, ब्यापार लगायतका विभिन्न क्षेत्रमा कार्यक्रम तय गरी तत्सम्बन्धी काममा सदस्यहरुलाई व्यक्तिगत वा सामूहिक रुपमा ऋण प्रवाह गर्ने ।

- (८) सदस्यहरूलाई दैनिक जीवनमा आवश्यक पर्ने विविध कामहरूमा न्यूनतम सेवा शुल्क लिइ वा नलिई सेवा पुर्याउने काम गर्ने ।
- (९) सदस्यहरूलाई सूचना प्रवाह गरी व्यावसायिक ज्ञान र अवसरमा पहुँच बढाउने काम गर्ने
- (१०) आफ्ना सदस्यहरूलाई सानातिना जोखिमबाट त्राण दिन सदस्यहरूको सामूहिक सहयोग उपलब्ध गराउने संस्थागत प्रबन्ध गर्ने ।
- (११) कारोबारको मुनाफाबाट केही अंश छुट्याई सदस्यहरू एवं तिनका परिवारका सदस्यहरूलाई रचनात्मक कार्यमा उत्प्रेरित गर्ने खालका कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- (१२) विनियममा व्यवस्था भएका विविध कोषहरूको प्रभावकारी ढंगले उपयोग गर्ने ।
- माथि उल्लेखित कार्य गर्न प्रचलित कानून बमोजिम अन्य कुनै निकायबाट स्वीकृति लिनुपर्ने वा सम्झौता गर्नु पर्ने भएमा सो गरी बेथानचोक गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयलाई जानकारी गराए पछि मात्र कार्य संचालन गरिनेछ ।

ग. आगामी ३ वर्षपछिको अवस्था प्रक्षेपण

१. सदस्यता विस्तार लक्ष्य :

विवरण	पहिलो वर्ष	दोश्रो वर्ष	तेश्रो वर्ष	कैफियत
• सदस्य संख्या				
- महिला				
- पुरुष				
- जम्मा				
जम्मा सदस्यमा दलित				

२. व्यवसायिक सेवा विस्तार लक्ष्य :

विवरण	पहिलो वर्ष	दोश्रो वर्ष	तेश्रो वर्ष	कैफियत
• सदस्यको उत्पादन खरीद				
- सदस्य संख्या				
- परिमाण (.....)				
- रकम रु.				
- लाभान्वित हुने सदस्य(जना)				
• सदस्य (संघ/संस्था) लाई वस्तु वा सेवा विक्री				
- परिमाण(.....)				
- रकम रु.				

- लाभान्वित हुने सदस्य - जना)				
• सदस्य (संस्थाका सदस्य) लाई रोजगारीको अवसर सृजना				
- (प्रत्यक्ष पूर्णकालीन(जना)				
- (अप्रत्यक्ष पूर्णकालीन(वर्षमा २०८० घण्टाको १ जनाको हिसाबमा जम्मा) (जना)				
• सदस्य (संस्थाका सदस्य) लाई ऋण सेवा (बार्षिक)				
- (रकम रु.				
- (जना				
• सदस्य (संस्थाका सदस्य) लाई बचत सेवा(मौज्दात)				
- (रकम रु.				
- (जना				

३. सहकारी गतिविधि विस्तार लक्ष:

विवरण	पहिलो बर्ष	दोश्रो बर्ष	तेश्रो बर्ष	कैफियत
• सदस्य शिक्षा (बार्षिक जना)				
• गाउँ/टोल/उपक्षेत्रीय सदस्य बैठकहरु आयोजना (बार्षिक पटक)				
• सामुदायिक विकासका योजनाहरु सञ्चालन				

घ. पूँजीको स्रोत र उपयोग

विवरण	पहिलो बर्ष	दोश्रो बर्ष	तेश्रो बर्ष	कैफियत
• आवश्यकता				
- (स्थिर पूँजीतर्फ (घर, जग्गा, कारखाना, उपकरण,फर्निचर आदि)				
- चालू पूँजीतर्फ (मौज्दात मालसामान, उधारो बिक्री, नगद मौज्दात आदि)				

- ऋण लगानीतर्फ				
- जम्मा				
• स्रोत				
- शेयर पूँजी				
- जगेडा कोष				
- अन्य (.....)				
- सदस्यको बचत(सदस्यलाई ऋण दिन मात्र)				
जम्मा				

ड. कार्यान्वयन जिम्मेवारी बाँडफाँड

ड. सञ्चालक समितिको जिम्मेवारी :

सदस्यहरुको हितलाई ध्यानमा राखी संचालक समितिले देहाय बमोजिमका कार्यहरु गर्नेछः-

- (क) संस्थाको समग्र व्यवस्थापन गर्ने ।
- (ख) निर्धारित मापदण्डका आधारमा सदस्यता प्रदान गर्ने वा खारेज गर्ने ।
- (ग) संस्थाको स्वीकृत विनियम एवं बचत र ऋण परिचालन नीतिको अधीनमा रही बैंक वा वित्तीय संस्था वा सहकारी बैंक वा आफू सदस्य रहेको सहकारीका संघबाट ऋण लिने वा अन्य सहकारी संस्थालाई ऋण दिने ।
- (घ) बचत र ऋण परिचालनका लागि बचत तथा ऋण नीति साधारण सभाबाट पारित गराई लागू गर्ने ।
- (ङ) कारोवारका हरहिसाब अध्यावधिक गरी गराई सोको विवरण पारित गर्ने ।
- (च) सल्लाहकारको मनोनयन गर्ने वा हटाउने वा परिवर्तन गर्ने तथा विनियममा भएको व्यवस्था र आवश्यकता अनुसार विभिन्न उपसमितिहरुको गठन र विघटन गर्ने ।
- (छ) संस्थाको स्वीकृत दरबन्दीमा योग्यताका आधारमा व्यवस्थापक लगायत अन्य कर्मचारी छनौट गरी नियुक्ति गर्ने र कर्मचारीहरुको तलब भत्ता एवं सुविधा निर्धारण गर्ने ।
- (ज) संस्था संचालन सम्बन्धमा आवश्यक सम्पूर्ण कानूनी कार्यहरु गर्ने र आवश्यकता अनुसार परामर्श सेवा लिने सम्बन्धी निर्णय गर्ने ।
- (झ) संस्थाको कार्यक्रम र वार्षिक बजेट साधारण सभामा स्वीकृतिको लागि पेश गर्ने ।
- (ञ) संचालक समिति र लेखा समितिका रिक्त पद पूर्ति वा संचालकहरुको पदावधि सकिनु अगावै नयाँ समिति निर्वाचनको कार्य निष्पक्ष र स्वतन्त्र ढंगले सम्पन्न गर्न तोकिए बमोजिम निर्वाचन समिति गठन गर्ने ।
- (ट) विनियममा व्यवस्था भएका प्रावधानका आधारमा प्रक्रियागत ढंगले सभा बोलाउने र सभाको उचित व्यवस्थापन गर्ने ।
- (ठ) साधारण सभाले निर्देश गरेका वा स्वीकृत गरेका कामहरु गर्ने ।

- (ड) साधारण सभाको प्रत्यायोजित अधिकारका आधारमा समयमै निर्धारित प्रक्रिया पुरा गरी गराई लेखापरीक्षकको नियुक्ति गरी संस्थाको हरहिसाब लेखापरीक्षण गराउने ।
- (ढ) साधारण सभाको बैठकमा पेश गरिने प्रतिवेदनहरु, बजेट तथा कार्यक्रमहरु, नीतिका मस्यौदाहरु, महत्वपूर्ण निर्णय अनुमोदन आदिको तयारी गर्ने ।
- (ण) संचालक समितिका सदस्यहरुको जिम्मेवारी एवं कामको बाँडफाँड गर्ने ।
- (त) संचालक समितिको एक सदस्यको संयोजकत्वमा ३ सदस्यीय ऋण लगानी उप समिति गठन गर्ने, अन्य सदस्यहरु शेयर सदस्यमध्ये बाट सकेसम्म विषयवस्तुमा देखल राख्ने व्यक्तिहरु मध्येबाट मनोनयन गर्ने । यसै आधारमा अन्य उपसमितिहरुको समेत निर्माण गर्ने ।
- (थ) संस्थाको बचत, लगानी तथा सबै सम्पत्तिको सुरक्षा र संरक्षण गर्ने सामूहिक जिम्मेवारी संचालकहरुको हुनेछ ।
तर स्पष्ट कार्य विभाजन भएकोमा सोही बमोजिम व्यक्तिगत रुपमा बढी जिम्मेवार ठहराई कुनै पदाधिकारीलाई थप कारवाही प्रक्रिया चलाउन यस व्यवस्थाले बाधा पुग्ने छैन ।
- (द) संस्थाको लागि आवश्यक पर्ने कर्मचारीहरुको प्रशासनिक व्यवस्थालाई व्यवस्थित र सुदृढ गर्न कर्मचारी प्रशासन उप-विनियम बनाई साधारण सभामा स्वीकृतिका लागि पेश गर्ने र स्वीकृत भए बमोजिम कार्यान्वयनमा ल्याउने ।
- (ध) संस्थाको आर्थिक कृयाकलापलाई व्यवस्थित गर्न र आर्थिक अनुशासन कायम गर्न आर्थिक प्रशासन उप-विनियम बनाई स्वीकृतिका लागि साधारण सभामा पेश गर्ने स्वीकृत भए बमोजिम कार्यान्वयनमा ल्याउने ।

(१) अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिमको हुनेछ :-

- (क) समितिको बैठक तथा साधारण सभाको बैठकको अध्यक्षता गर्ने ।
- (ख) साधारण सभाद्वारा स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम तथा निर्णय र संचालक समितिका निर्णयहरुको कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।
- (ग) संस्थाको चल, अचल सम्पत्तिको रेखदेख, संरक्षण एवं उचित प्रयोगको व्यवस्था मिलाउने ।
- (घ) संचालकहरुलाई आ-आफ्नो जिम्मेवारी वहन गर्न गराउन सहयोग र समन्वय गर्ने साथै आवश्यक निर्देशन दिने ।
- (ङ) संचालकका कुनै सदस्यले दिएको राजीनामा उचित आधारमा स्वीकृत गर्न वा नगर्न राय साथ समितिमा निर्णयका लागि पेश गर्ने ।
- (च) संस्थाको काम कारवाहीको सम्वन्धमा आवश्यकता अनुसार अन्य संघ, संस्था वा निकायमा संस्थाको तर्फबाट प्रतिनिधित्व गर्ने गराउने ।

- (छ) समितिको बैठक नबसेको अवस्थामा अपर्भाट कुनै कार्य गर्न आवश्यक भएको र तत्कालमा उक्त कार्य नभए संस्थालाई हानी नोक्सानी हुने भएमा सो कार्य गरी वा गराई आगामी बैठकमा अनुमोदनको लागि पेश गर्ने ।
 - (ज) साधारण सभा तथा समितिको बैठकमा कुनै विषयमा मतदान भै मत बराबर भएमा निर्णायक मत दिने ।
 - (झ) संस्थाको कुनै काम कारबाहीको सम्बन्धमा आवश्यकतानुसार जाँचबुझ वा निरीक्षण गर्ने, गराउने ।
 - (ञ) संस्थालाई नेतृत्व प्रदान गर्ने र यसका लागि सदैव सक्रिय रहने ।
 - (ट) संस्थाको हित तथा उद्देश्य प्राप्तिका लागि आवश्यक पहल गर्ने ।
 - (ठ) विनियमका व्यवस्थाहरुको पूर्ण पालना गर्न गराउन तदारुकता देखाउने ।
 - (ड) सहकारीका सिद्धान्तहरु र सहकारी ऐन नियम तथा सहकारी विभागका निर्देशनहरुको पालना गर्ने गराउने ।
 - (ढ) संबन्धित स्थानीय सरकारका सहकारी हेर्ने कार्यालयको निर्देशन तथा सुझावहरुको पालना गर्ने गराउने साथै यस विनियम बमोजिम दिनु पर्ने सूचना वा प्रतिवेदनहरु समयमामै पेश गर्ने ।
 - (ण) स्थानीय सरकारका सहकारी हेर्ने कार्यालयका वा सहकारीका सम्बन्धित संघबाट गरिने अनुगमन निरीक्षण कार्यमा सहयोग गर्ने एवं प्राप्त निर्देशन र सुझावहरुको पालना गर्ने गराउने ।
- (२) उपाध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिमको हुनेछ :-**
- (क) अध्यक्षको काममा सहयोग पुर्याउने ।
 - (ख) अध्यक्षले लिखित रुपमा प्रत्यायोजित गरेका वा तोकेका कार्यहरु गर्ने ।
 - (ग) अध्यक्षको अनुपस्थितिमा अध्यक्षले गर्ने सम्पूर्ण कार्यहरु गर्ने ।
 - (घ) समितिको बैठकमा अन्य सदस्य सरह भाग लिने र निर्णयमा मत दिने ।
 - (ङ) साधारण सभा वा समितिको निर्णय अनुसार तोकिएको जिम्मेवारी वहन गर्ने ।
- (३) सचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिमको हुनेछ :-**
- (क) अध्यक्षको निर्देशानुसार साधारण सभाको अधिवेशन तथा समितिको बैठक बोलाउने,
 - (ख) साधारण सभा तथा समितिद्वारा पारित निर्णयहरु कार्यान्वयन गर्ने, गराउने
 - (ग) साधारण सभाको अधिवेशन र समितिको बैठकको कार्यसूची तयार गर्ने, सूचना निकाल्ने, बैठकको निर्णय पुस्तिका राख्ने र निर्णयहरु सदस्यहरुलाई पठाउने ।
 - (घ) साधारण सभाबाट निर्णय गर्नुपर्ने कुनै निर्णयहरु भए पुनः छलफल एवं निर्णयार्थ पेश गर्ने ,
 - (ङ) साधारण सभा र संचालक समितिबाट भएको निर्णयहरु कार्यान्वयन गर्ने गराउने,
 - (च) कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्य गर्ने, गराउने ।

- (छ) संस्थाको दैनिक प्रशासनिक कार्यमा स्वयम संलग्न रही प्रबन्ध, निरीक्षण निर्देशन दिने
- (ज) अध्यक्षले तोकेको अन्य काम गर्ने गराउने ।

(४) कोषाध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिमको हुनेछ :-

- (क) संस्थाको आर्थिक कारोवार सम्बन्धि जिम्मा लिने,
- (ख) संस्थाको उद्देश्य प्राप्तिका लागि उपयुक्त लेखा पुस्तिका नियमानुसार दुरुस्त राख्ने राख्न लगाउने,
- (ग) साधारण सभा तथा समितिले मागेका बखत संस्थाको दैनिक कारोवार सँग सम्बन्धित विवरण उपलब्ध गराउने ।

(५) संचालक सदस्यको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिमको हुनेछ :-

- (क) संचालक समितिको बैठकमा नियमित रुपमा सहभागी हुने ।
- (ख) संस्थाको हित र विकास कार्यमा आवश्यक सहयोग पुर्याउने ।
- (ग) निर्णय अनुसार विभिन्न उप समितिहरुमा रही तोकिएको जिम्मेवारी वहन गर्ने ।
- (घ) बैठकबाट गरिने निर्णयहरु संस्थाको हितका लागि हुनु पर्ने विषयमा सजग रहने ।
- (ङ) सहकारीका सर्वमान्य सिद्धान्तहरु, सहकारी ऐन नियम, संस्थाको स्वीकृत विनियमावली र अन्य नीतिहरुको बर्खिलाप हुने गरी संस्था संचालन हुन नदिने ।
- (च) संस्थासंग आवद्ध सम्पूर्ण सदस्यहरुको प्रतिनिधिको रुपमा सदस्यहरुको हित प्रबर्द्धन हुने काम गर्ने गराउने ।

च. गाउँटोल र उपक्षेत्रीय सदस्य बैठकहरुको जिम्मेवारी :

१. कार्यको समीक्षा गरी पृष्ठपोषण दिने ।
२. सहकारी संस्थाका गतिविधिमा सहयोग गर्ने ।
३. संस्थाका क्रियाकलाप जस्तै: सदस्यता विस्तार, शिक्षा, तालिम सञ्चालनमा सहयोग गर्ने ।

छ. लेखा तथा सुपरिवेक्षण सुपरिवेक्षण समितिका काम, कर्तव्य र अधिकार र जिम्मेवारी :

- (१) संस्थाको आन्तरिक लेखापरीक्षण गर्ने र समितिलाई सुभाष दिने ।
- (२) समिति र उपसमितिहरुले गरेका काम कारवाही र खर्च संस्थाको विनियम, सहकारी सिद्धान्त र नियमसम्मत छ छैन जाँच गर्ने ।
- (३) संस्थाको कुनै काम कारवाहीबाट यसका सदस्यहरुलाई हानी नोक्सानी पुग्ने अवस्था भएमा वा लेखा परीक्षणको कार्यमा संचालक वा व्यवस्थापनबाट उचित सहयोग प्राप्त नभएमा वा सुधारात्मक कदमहरु संस्थामा तुरुन्त अवलम्बन गर्नु पर्ने अवस्था देखिएमा विशेष साधारण सभा बोलाउन समिति समक्ष अनुरोध गर्ने ।
- (४) लेखापरीक्षण सम्बन्धी प्रतिवेदन साधारण सभा समक्ष अनिवार्य रुपमा पेश गर्ने ।
- (५) लेखा समितिले साधारण सभामा पेश गर्ने प्रतिवेदनमा देहायका विवरण समेटिएको हुनेछ :

- (क) समितिको बैठक बसेको संख्या ।
- (ख) गत वर्ष दिइएको सुझाव कार्यान्वयनको अवस्था ।
- (ग) अघिल्लो आर्थिक वर्ष र प्रतिवेदन पेश गरिने आर्थिक वर्षको तुलनात्मक आर्थिक विवरण ।
- (घ) प्रतिवेदन गरिने आर्थिक वर्षको मुख्य मुख्य आर्थिक उपलब्धी एवं कारोबारका कमजोर पक्षहरु ।
- (ङ) सहकारी सिद्धान्तहरु, सहकारी ऐन नियमहरु एवं संस्थाको विनियमका व्यवस्थाहरुको पालनाको अवस्था ।
- (च) संस्थाको स्वीकृत बचत तथा ऋण नीति एवं अन्य नीतिहरुको पालनाको अवस्था ।
- (ज) कर्मचारी व्यवस्थापनका सबल पक्षहरु र दुर्बल पक्षहरु ।
- (झ) संचालक समितिको कार्य प्रणाली र त्यसमा सुधार गर्नु पर्ने पक्षहरु ।
- (ञ) गत वर्ष सम्पन्न लेखापरीक्षणको गुणस्तर र सुधारका सुझावहरु ।
- (ट) स्थानीय सरकारका सहकारी हेर्ने कार्यालय वा आफ्नो संस्था आबद्ध रहेको संघले संस्थाको कारोबारको जाँच वा अनुगमन गर्दा देखिएका कैफियत, संचालकहरुलाई दिइएको मुख्य मुख्य सुझावको विवरण तथा पालनाको अवस्था ।
- (ठ) संस्था संचालनमा व्यवस्थापन पक्षको समग्र मूल्यांकन: प्रभावकारिता, दक्षता, क्रियाशीलता, कर्मचारीको मनोबलको अवस्था, व्यवसायिकता आदि पक्ष ।

ज. व्यवस्थापन कर्मचारीहरुको जिम्मेवारी (कार्यकारी प्रमुख वा व्यवस्थापकको काम, कर्तव्य र अधिकारः)

- (क) संस्थाको आर्थिक तथा प्रशासनिक कार्यको पूर्ण जिम्मेवारी बहन गरी संचालक समितिलाई सहयोग गर्ने,
- (ख) संस्थाको सदस्यता आवेदन फारमहरु संकलन एवं विवरण तयार गरी समितिमा स्वीकृतीका लागि प्रस्तुत गर्ने र आवश्यक सूचनाहरु उपलब्ध गराउने,
- (ग) साधारणसभा र संचालक समितिका सबै बैठकहरुमा भाग लिने र निर्णय लिने कामका लागि सदस्यहरुलाई आवश्यक सूचना उपलब्ध गराउने,
- (घ) वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट तयार गरी समिति समक्ष पेश गर्ने,
- (ङ) समिति र साधारणसभाका बैठकहरुको विषय सूचि तयार गर्ने,
- (च) संस्थाका सदस्यहरुलाई सहकारी सम्बन्धी चेतना अभिवृद्धि गर्न सहकारी विषयका विविध पक्षमा जनचेतना मूलक अभिमूखिकरण कार्यक्रम तथा तालीमको संयोजन गर्न शिक्षा उपसमितिलाई सहजिकरण गर्ने,
- (छ) संस्थाका सबै कर्मचारीहरुको कार्यविवरण तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने गराउने । संस्थाका सबै कामहरु सुचारु रुपमा संचालन गर्न गराउन नेतृत्व गर्ने, कामको सुपरिवेक्षण गर्ने, कर्मचारी बीच समन्वय गर्ने, कार्य सम्पादनको मूल्यांकन गर्ने गराउने, कामको मूल्यांकनको आधारमा कर्मचारीहरुलाई पुरस्कृत वा सजाय गर्ने आदि ।

- (ज) साधारण सभा र संचालक समितिको निति, निर्देशन एवं निर्णय र बेथानचोक गाउँपालिका, कार्यपालिकाको कार्यालयको निर्देशन कार्यान्वयन गर्ने गराउने,
- (झ) समितिप्रति उत्तरदायी हुने,
- (ञ) जनसम्पर्कका अन्य कार्यहरू गर्ने, गराउने ।
- (ट) संस्थाको व्यवस्थापन चुस्त राख्न वित्तीय विश्लेषण र अनुगमनको लागि PEARLS अनुगमन पद्धतिको अवलम्बन गर्ने । यसका लागि संस्थाका संचालक, लेखा समितिका पदाधिकारी र कर्मचारीलाई आवश्यकता अनुसार तालिममा सहभागी गराउने व्यवस्थाका लागि पहल गर्ने ।
- (ठ) पदाधिकारी एवं कर्मचारीको ज्ञान, सीप र काममा रुची बढाउन तालिम एवं अध्ययन भ्रमण को कार्यक्रम साथै कर्मचारीहरूका लागि Incentive Package को योजना बनाई स्वीकृतिको लागि पेश गर्ने ।
- (ड) कार्य सम्पादन तथा उपलब्धीको आधारमा पदाधिकारी एवं कर्मचारीहरूलाई पुरस्कृत गर्ने कार्यक्रम बनाई स्वीकृतीका लागि पेश गर्ने ।

झ. प्रत्येक सदस्यको जिम्मेवारी :

सदस्यको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

- (क) एक सदस्य एक मतको मताधिकार प्रयोग गर्ने ।
- (ख) साधारण सभाबाट निर्वाचित भई संस्थाको व्यवस्थापनको नेतृत्व लिने वा विभिन्न जिम्मेवारीमा सक्रिय सहभागिताका लागि सरिक हुने ।
- (ग) संस्थामा नियमित रुपमा बचत गर्ने र सोमा निर्धारित ब्याज प्राप्त गर्ने ।
- (घ) संस्थाको वचत तथा ऋण नीतिको आधारमा ऋण प्राप्त गर्ने र सोको किस्ताबन्दी रुपमा साँवा तथा ब्याज नियमित रुपमा भुक्तानी गर्दै जाने ।
- (ङ) सदस्य एवं समूहको हितमा संचालकहरूलाई आवश्यक सल्लाह र सहयोग पुर्याउने ।
- (च) संस्थाको साधारण सभामा सहभागी भई छलफलमा भाग लिने तथा संस्थाको गतिविधिका बारेमा जानकारी लिने ।
- (छ) साधारण सभाको विभिन्न विषयमा गरिने निर्णयमा आफ्नो मतको प्रयोग गर्ने ।
- (ज) संस्थाले सदस्यका लागि संचालन गरेका सुविधाको उपभोग निर्धारित विधि अनुसार गर्ने ।
- (झ) सहकारीका प्रचलित कानून र सहकारीका सर्वमान्य सिद्धान्त बमोजिम संस्था नचलेको अवस्थामा संस्थाको स्वीकृत विनियम बमोजिम संस्था सुद्विकरणको अभियानमा सक्रियता लिने ।

विविध समिति, उपसमितिको जिम्मेवारी

१. ऋण लगानी उपसमितिको काम, कर्तव्य र अधिकार :

- (१) साधारण सभाबाट पारित बचत तथा ऋण नीति र समितिले दिएको निर्देशनको अधिनमा रही सदस्यहरुबाट पेश हुन आएका निवेदन माथि अध्ययन गरी ऋण दिन मनासिव देखिएमा ऋण प्रदान गर्न समितिलाई सिफारिस गर्ने । यसो गर्दा सुरक्षणको अवस्था बारे विभिन्न प्रक्रिया अवलम्बन गरी जाँच गर्ने र सुरक्षित लगानीको स्पष्ट आधार उल्लेख गरी निर्णय लिने । यस्ता आधार अन्तर्गत सम्पत्तिको यथार्थ मूल्यांकन, स्थलगत अध्ययन र सर्जमिनका आधारमा प्रचलित बजारभाउ, धितो राखिने सम्पत्तिमा पारिवारिक खिचलो तथा मुद्दा मामला भए नभएको आदि विषयमा एकीन गर्नेछ ।
- (२) सदस्यहरुबाट संस्थामा रहेको नगद मौज्जात भन्दा बढी ऋण माग भई निवेदन पेश हुन आएमा नगद मौज्जातको स्थिति, सदस्यहरुको आवश्यकता, ऋणको प्रकृति, ऋणको रकम र निवेदन दिएको मिति आदिलाई ध्यानमा राखी ऋण निवेदनमाथि प्राथमिकता निर्धारण गरी निर्णय गर्नेछ ।
- (३) सदस्यबाट तोकिएको समयमा नै ऋण चुक्ता भयो भएन नियमित अनुगमन गर्ने गराउने काम गर्नेछ ।
- (४) सदस्यद्वारा ऋणको सुरक्षण बापत राखिएका धितोपत्रहरुको समय समयमा निरीक्षण गर्नेछ ।
- (५) सदस्यले आफूले लिएको ऋण चुक्ता गर्न ढिलो वा अटेर गरेमा ऋण असूली प्रकृया शुरु गर्ने र कानुनी कारवाहीको लागि समिति समक्ष समयमै पेश गर्नेछ र निर्णय भए बमोजिम गर्नेछ ।
- (६) उपसमितिको आफ्नो काम कारवाही सम्बन्धी प्रतिवेदन समिति समक्ष पेश गर्ने ।

२. शिक्षा उपसमितिको काम, कर्तव्य र अधिकार :

- (१) सहकारीको अवधारणा, सहकारीका मूल्य मान्यता र सिद्धान्तका सम्बन्धमा सदस्यहरुलाई ज्ञान दिलाउनका लागि स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रम बमोजिम सहकारी सम्बन्धी तालिम , अन्तर्क्रिया, गोष्ठी, सेमिनारको आयोजना गर्ने ।
- (२) संस्थाको सदस्य र गैर सदस्यहरुका बीचको भेदको बारेमा सदस्यलाई जानकारी दिने
- (३) संस्थामा सकेसम्म नयाँ सदस्यहरु सामेल गराउन प्रयत्नशील रहने ।
- (४) उपसमितिको आफ्नो काम कारवाही सम्बन्धी प्रतिवेदन समिति समक्ष पेश गर्ने ।

३. अन्य उपसमितिहरुको गठन : संचालक समितिले संस्थाको उद्देश्य र कार्यहरु संचालन गर्न आवश्यकतानुसार अन्य उप-समितिहरुको गठन गर्न सक्नेछ । समितिले त्यसरी उपसमितिको

गठन गर्दा त्यस्तो उपसमितिले गर्नुपर्ने काम, कार्य सम्पन्न गर्नुपर्ने अवधि तथा निजहरुको शर्त तथा सुविधाहरु तोकिदिनेछ ।

ब. कार्ययोजनाबाट सदस्य (संस्थाका सदस्य)हरुको जीवनमा पर्ने प्रभावका सूचकहरु:

१. प्रतिव्यक्ति आयमा बढोत्तरी
२. सचेतनामा अभिवृद्धि
३. व्यवसायिक कारोबारमा वृद्धि
४. बचत गर्ने बानीको विकास भएको हुने
५. सामाजिक कुरितीहरु जस्तै: दहेज प्रथा, बोक्सा बोक्सी प्रथा, धामी भाँक्री प्रथामा कमी आएको हुने आदि ।

ट. कार्यान्वयन प्रगतिको समीक्षा एवं जवाफदेही स्थापना विधि:

१. साधारण सभाको निर्णय र कार्यहरु
२. लेखा तथा सुपरिवेक्षण समितिका क्रियाकलापहरु
३. शिक्षा समितिको सक्रियता
४. सदस्यहरुको संस्थाप्रतिको चासो र जिज्ञासा आदि